

fi

Euroopan unioni
Aluepolitiikka

info regio

panorama

8

Joulukuu 2002

Haastattelu

Frank Gaskell,
Euromontanan
puheenjohtaja

Yhteistyö

Luoteis-Euroopan
yhteistyöalue NWE

Selkeästi esitettynä

Euroopan unionin
uusi
solidaarisuusrahasto

Tutustumismatka hakijamaahan

Slovenia

Tutustumismatka alueeseen

Burgenland

Tämänhetkistä toimintaa

Andalusia torjuu
digitaalista kuilua

Solidaarisuus ja yhteenkuuluvuus

Miten luonnehtisitte muutamalla sanalla Euromontan tehtävää? Onko toimintanne pääasiallisesti teknistä vai myös poliittista?

Euromontana on eurooppalainen vuoristoalueiden yhteistyöjärjestö. Toimintamme on hyvin kiteytetty säännöissämme: ”vuoristoalueiden väestöjen talous-, sosiaali-, kulttuuri- ja ympäristöasioiden edistäminen”. Verkostoomme kuuluu alueellisia ja kansallisia vuoristoalueiden järjestöjä koko maantieteellisen Euroopan alueelta, muun muassa yhdistyksiä, sosiaalis-ammattillisia ryhmittymiä, alueellisia yhteisöjä, talouden, maatalouden, maaseudun ja ympäristönsuojelun kehittämiskeskuksia sekä tutkimuslaitoksia. Monialaisuuden

ansiosta Euromontana pystyy vastaamaan dynaamisesti ja joustavasti vuoristoa koskeviin haasteisiin toteuttaen samalla tehtäväänsä: yhtenäisen ja kestävä kehityksen edistämistä.

Vaikka epävirallinen mottomme onkin ”tekoja, ei sanoja” ja vaikka olemmekin ylpeitä teknisistä ja toiminnallisista kyvyistämme, hyödynnämme myös kaikki tilaisuudet tuoda esille vuoristoalueiden yhteisöjen haavoittuvaisuuden ja edistää kyseisten alueiden mittaamattoman arvokasta taloudellista ja sosiaalista potentiaalia. Tässä mielessä toimintamme on myös poliittista. Tekninen tehtävämme on tärkeä, sillä se vahvistaa poliittista tehtäväämme ja mahdollistaa välittömän vaikuttamisen toimintaan.

Mikä on Euromontan tärkein sanoma? Miten tähän sanomaanne suhtaudutaan jäsenvaltioissa ja Euroopan tasolla?

Sanomamme on hyvin yksinkertainen. Euroopan vuoristoalueet kuuluvat viimeisten monimuotoisten alueiden joukkoon – ei vain luontoa ajatellen, vaan myös kulttuurien, osaamisen ja paikallisten tuotteiden suhteen. Globalisaation ja standardoinnin aikakaudella vuoristoalueiden yhteisöt

merkitsevät Euroopalle arvokasta mutta haavoittuvasta taloudellista ja sosiaalista valttia. Vuoristoalueiden laiminlyönti ei ole ainoastaan moraalisesti väärin, vaan vastuutonta myös talouden näkökulmasta katsottuna.

Näyttää siltä, että nämä perustelut ovat nyt vaikuttaneet EU:n toimielinten strategioihin ja siihen, miten jäsenvaltiot suhtautuvat vuoristoalueiden ongelmiin. Vuoristoalueet on saarten ja harvaan asuttujen alueiden tavoin kirjattu yhdeksi yhteisön aluepolitiikan tärkeistä toiminta-alueista toisessa taloudellista ja sosiaalista koheesiota käsittelevässä kertomuksessa. Tämä on kannustava edistysaskel, mutta meidän täytyy jatkuvasti muistuttaa sanomastamme tässä laajentumisen, Euroopan aluepolitiikan uudistusten ja vuonna 2006 toteutettavan yhteisen maatalouspolitiikan kannalta ratkaisevassa vaiheessa.

Mitkä ovat Euroopan vuoristoalueiden ominaispiirteet?

Eri alueiden vauraus vaihtelee suuresti, mutta kaikilla vuoristoalueilla on kuitenkin samoja pinnanmuodoista johtuvia pysyviä haittapuolia, kuten asutuksen hajanaisuus, vaikeakulkaisuus, huonot liikenneyhteydet ja epäsuotuisat

Sisällys

Vastaava toimittaja: Thierry Daman, Euroopan komissio, aluepolitiikan pääosasto

Tämä lehti julkaistaan kaikilla EU:n 11 virallisella kielellä Internet-osoitteessa http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/panora_fi.htm ja painettuna kierrätyspaperille viidellä EU:n virallisella kielellä (englanti, espanja, italia, ranska ja saksa). Tämän julkaisun kirjoitukset eivät ole oikeudellisesti sitovia.

Tekstit: Sophia Desillas, Elisabeth Helming, Jean-Luc Janot, Jean Lemaître, Eamon O'Hara / AEIDL

Valokuvat (sivut): Euromontana (1), Michel Maigre (7), TZE Eisenstadt GmbH (11), Nationalpark Donau-Auen (12), Guadalinfo (14)

Kansi: CEDER Serrania de Ronda

olosuhteet maataloudelle. Tähän on usein vielä lisättävä muut rakenteelliset ongelmat, kuten vaikeus saada korkeakouluopetusta sekä väestökato. Vuoristoalueilla on kuitenkin myös paljon hyviä puolia: ympäristön rikkaus, ainutlaatuiset paikalliset tuotteet ja ennen kaikkea sinnikkaita ihmisiä ja resursseja täynnä olevat yhteisöt.

Mikä merkitys eurooppalaisella ulottuvuudella on vuoristoalueiden kehityksessä?

Olisi epäilua jäsenvaltioita kohtaan antaa ymmärtää, että asian vieminen Euroopan tasolle ratkaisisi kaikki ongelmamme, mutta on totta, että useimmissa Euroopan valtioissa vuoristoalueiden ongelmia ei pidetä kovin tärkeinä. Näin ollen onkin tärkeää yhdistää vuoristoalueiden intressit Euroopan tasolla, jotta todellinen alueellinen yhteenkuuluvuus voitaisiin varmistaa. Todellinen eurooppalainen strategia edistää varmasti jäsenvaltioiden kiinnostumista ongelmista, joihin ilman strategiaa ei ehkä kiinnitettäisi huomiota.

Onko jäsenvaltioissa käytössä esimerkillisiä vuoristoalueita suosivia politiikkoja? Olisivatko ne siirrettävissä EU:n tasolle?

On vaikea kuvitella, että koko Euroopan alueelle voitaisiin siirtää tiettyjä politiikkoja, joita on sovellettu menestyksellisesti joissakin jäsenvaltioissa vastaamaan niiden omiin tarpeisiin. Euromontanassa uskotaan kuitenkin, että yleisimpiä paikallisesti kokeiltuja lähestymistapoja voitaisiin siirtää menestyksellisesti. Siirtämisestä hyödyttäisiin eniten, kun asia koskee strategisista alueista tai niin kutsuttuja vuoristoalueiden suhteellisia etuja.

Vuoristoalueet voivat saada arvokasta strategista tietoa esimerkiksi toisilla

vuoristoalueilla tuotettujen laatutuotteiden menestyksestä. Kuten komissaari Fischlerkin erityisesti tunnusti yhteisen maatalouspolitiikan väliarvioinnin yhteydessä, laadukkaiden elintarvikkeiden tuottaminen on mahdollisuus, jota ei kannata jättää käyttämättä. Meidän mielestämme tämä mahdollisuus avautuu parhaiten juuri vuoristoalueille.

Tämä vahvistaa edelleen tarvetta yksilöidä sellaiset alaa koskevat kokemukset, joita voitaisiin siirtää muuallekin. Euromontana onkin pyrkinyt edistämään useiden strategisten alueiden välistä tiedonvaihtoa Euroopan tasolla. Olemme juuri aloittamassa Euroopan eri vuoristoalueiden laatutuotteiden kehittämistä varten tarvittavia tietoja koskevaa suurta hanketta.

Miten Euromontanassa nähdään Euroopan aluepolitiikan tulevaisuus?

Olemme optimistisia, sillä olemme vakuuttuneita, että EU tunnustaa perustelumme oikeudenmukaisiksi. Tasapuolisuuden ja taloudellisten syiden vuoksi vuoden 2006 uudistuksilla on luotava kehityspolitiikka, joka olisi todellakin alueellinen ja joka kunnioittaisi alueiden yhteenkuuluvuutta yhtä paljon kuin sosiaalista ja taloudellista yhteenkuuluvuutta. Taloudellisen toiminnan yhä ilmeisempi keskittyminen tiettyihin Euroopan osiin tulee myös kiinnittämään poliittisten päättäjien huomion. Euroopan unionin vuoristoalueiden yhteisöjä – joiden monimuotoisuutta Itä-Euroopan vuoristoalueet tulevat entisestään rikastuttamaan – ei tulla unohtamaan, eikä myöskään näiden alueiden korvaamatonta kulttuuria, osaamista eikä tuotteita. Koko Eurooppa tulee hyötymään vuoristojemme tulevaisuuden pelastumisesta.

Ääni Euroopan vuoristojen puolesta

Vuonna 1974 Euroopan maatalousliitto CEA perusti Euromontan. Tämän pysyvän työryhmän vastuulla olivat vuoristoalueiden sosiaalis-taloudelliset kysymykset. Ryhmään kuului maatalouden edustajia Alppien ja Pyreneiden alueiden maista, ja se järjesti joka toinen vuosi oman konferenssin.

Vuonna 1994 Euromontana halusi luoda uusia suhteita Keski- ja Itä-Euroopan maihin ja ottaa mukaan maatalousalan lisäksi edustajia muiltakin aloilta, kuten maaseudun ja ympäristön kehittämiseen liittyviltä aloilta.

Vuonna 1995 pidettiin Puolan Krakovassa ensimmäinen Keski-Euroopassa järjestetty Euromontan konferenssi. Kokouksen menestyksen myötä Euromontana päätettiin rekisteröidä oikeushenkilöksi. Roomassa 4. maaliskuuta 1996 kokoontuneet Euroopan 14 aluetta ja valtiota (Albania, Bulgaria, Espanjan Baskimaa, Italia, Kreikka, Makedonia, Puola, Ranska, Romania, Skotlanti, Slovakia, Slovenia, Sveitsi ja Tšekki) julistautuivat yhdistyksen perustajajäseniksi.

Euromontanaan kuuluu nykyään 36 erityyppistä järjestöä 15:stä eri maasta (perustajajäsenien lisäksi mukana on myös Portugali ja muita alueita).

Yhteystiedot:

Euromontana
Rue Philippe le Bon 46
B-1000 Bruxelles
P. (32-2) 280 42 83
F. (32-2) 280 42 85
Sähköposti: euromontana@skynet.be

Verkkosivut:
<http://www.euromontana.org/default.htm>

8

Slovenia:
Menestystarina
Kysymyksiä Slovenian
talusministerille Tea
Petrinille

10

Burgenland:
Portti Itä-
Eurooppaan

12

**Euroopan
unionin uusi
solidaarisuusrahasto**

14

**Andalusia torjuu
digitaalista kuilua**

Interreg III B -ohjelma NWE, *North West Europe*

Rajat ylittävän yhteistyön eri muodot

Luoteis-Eurooppaa koskevan *North West Europe* / *NWE* -ohjelman (2000–2006) kokonaistalousarvio on 650 miljoonaa euroa, joista 330 miljoonaa on Euroopan aluekehitysrahaston yhteisrahoitusta. Ohjelmassa tähdätäänkin mittaviin saavutuksiin.

NWE:n yhteistyöalue ulottuu Skotlannista Sveitsiin. Yhteistyöalueella asuu noin 171 miljoonaa asukasta, toisin sanoen lähes puolet Euroopan unionin väestöstä. NWE on Interreg III B -ohjelman 13:sta valtioiden välisestä ohjelma-alueesta ehdottomasti parhaiten tuettu, ja se tarjoaa ainutlaatuisen mahdollisuuden alueen kaupungeille ja seuduille laajentaa näkymiään ja hyödyntää valtioiden välistä hedelmällistä yhteistyötä.

Vaikka Luoteis-Eurooppa on ollut taloudellisesti vaurasta aluetta jo kauan, siihen kuuluu myös useita kaupunkeja ja maaseutualueita, joissa kärsitään teollisuuden vähentymisen kohtalokkaista ja tuhoisistakin seurauksista sekä tiettyjen alojen toiminnan liiallisesta keskittymisestä suurkaupunkeihin. Luoteisalueet ovat Euroopan aktiivisia rakentajia, mutta niitä heikentävät jatkuvasti alueiden sisäinen epätasa-arvoisuus, tärkeimpien liikenneväylien ruuhkautuminen, luontoalueiden saastuminen, ongelmalliset kaupunginosat sekä huomattavia vahinkoja aiheuttavat tulvat.

Tällaisessa todellisuudessa NWE-ohjelma pyrkii torjumaan mainittuja kohtalokkaita seurauksia sekä hyödyntämään useita yhteistyöalueen vahvuuksia. Näitä ovat esimerkiksi erinomaiset teiden, rautateiden ja lentoreittien infrastruktuurit, pätevä työvoima sekä vakaa ja innovatiivinen talous.

Aluesuunnittelun uudistuksilla pyritään edistämään yhä tasapainoisempaa ja kestäväää kehitystä

NWE-ohjelma kannustaa kaupunkeja ja alueita yhteistyöhön, jonka avulla ne voisivat etsiä yhteisiä vastauksia omiin

ongelmiinsa. Käsiteltävät ongelmat ovat luonteeltaan sellaisia, että niiden tehokas ratkaiseminen on mahdollista ainoastaan valtioiden välisen yhteistyön avulla. Ohjelmaan osallistuvat jäsenvaltiot ja alueet ovatkin määrittäneet viisi toimintalinjaa:

- **Toimintalinja 1: kaupunkikeskusten ja alueiden houkutteleva ja yhtenäinen järjestelmä**
Tasapainon parantaminen suurten ja

keskikokoisten kaupunkien välillä sekä kaupunkialueiden ja maaseutualueiden välillä. Kaupunkien kasvun hallitseminen. Sosiaalisen syrjäytymisen torjunta. Käytöstä poistettujen teollisuusalueiden kunnostaminen.

- **Toimintalinja 2: sisäiset ja ulkoiset kulkuyhteydet**
Luoteis-Euroopan ja muun maailman välisten kulkuyhteyksien parantaminen suosimalla vaihtoehtoisia kulkutapoja (meri-,

rautatie- ja lentoliikenteen yhteentoimivuus) sekä kestävän liikkuvuuden strategioita. Myös tietoyhteiskuntaan pääsyä kannustetaan tiedottamalla suurelle yleisölle ja yrityksille kehittyneistä tieto- ja viestintäteknologioista sekä edistämällä niiden käyttöä.

- **Toimintalinja 3: vesivarojen hallinta ja tulvien aiheuttamien vahinkojen torjunta**
Vesijärjestelmien ja -varastojen integroidun ja kestävän hallinnan parantaminen. Jokien ja rannikkovesien tulvien aiheuttamien vahinkojen estäminen ja vähentäminen.
- **Toimintalinja 4: muut luonnonvarat ja kulttuuriperintö**
Ihmisen toiminnasta aiheutuvan ekologisen jalanjäljen vaikutuksen vähentäminen toimimalla viheralueiden yhtenäisyyden ja ekologisten käytävien puolesta. Kaupunkien laajenemisen torjunta. Ympäristön ja kulttuuriperinnön suojeleminen ja parantaminen. Yhtenäisten aluekehitysstrategioiden laatiminen ja niiden kokeilut rannikkovyöhykkeillä, suojelualueilla, aroilla vyöhykkeillä ja alueilla, joilla elollinen luonto on erittäin monimuotoista.

- **Toimintalinja 5: NWE-ohjelmaan kuuluvien merenranta-alueiden alueellisen yhteenkuuluvuuden edistäminen**
NWE-ohjelman alueella sijaitsevien satamien välisen yhteistyön kannustaminen ja meriliikenteen edistäminen alueiden välisillä lyhyillä matkoilla. Merenranta- ja sisämaa-alueiden välisen yhteistyön helpottaminen. Kalavarojen säilyttäminen ja ihmisen toiminnasta aiheutuvien meren saastumisriskien estäminen.

NWE-ohjelman hallintoviranomainen on Nord-Pas-de-Calais'n alue (Ranska), jota avustaa Lillissä sijaitseva tekninen sihteeristö. Ohjelman valtioiden välisestä hallinnosta ja toteuttamisesta vastaavat seurantakomitea ja maksuviranomainen.

Yhteystiedot:

*Secrétariat Interreg III B ENO
a/s Philippe Doucet, directeur du programme
"Les Cariatides", 5ème étage
24, Boulevard Carnot
F-59800 Lille
P. (33) 320 78 55 00
F. (33) 320 55 65 95
Sähköposti: nwe@nweurope.org*

NWE-ohjelman yhteistyöalue

NWE-ohjelman valtioiden väliseen yhteistyöalueeseen kuuluu alueita **kahdeksasta valtiosta**:

- **Belgian, Irlannin, Luxemburgin ja Yhdistyneen kuningaskunnan** alueet kokonaisuudessaan
- **Ranskasta 13 hallinnollista aluetta:** Nord-Pas-de-Calais, Picardie, Haute-Normandie, Île-de-France, Basse-Normandie, Centre, Champagne-Ardenne, Lorraine, Bourgogne, Alsace, Franche-Comté, Bretagne ja Pays de la Loire
- **Alankomaista yhdeksän provinssia:** Overijssel, Gelderland, Flevoland, Utrecht, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Noord-Brabant ja Limburg
- **Saksasta kuusi osavaltiota:** Nordrhein-Westfalen, Hessen, Rheinland-Pfalz, Saarland, Baden-Württemberg ja Bayern (Schwaben, Unter-, Mittel- ja Oberfranken)
- **Sveitsistä 15 kantonia:** Basel-Stadt, Basel-Landschaft, Aargau, Solothurn, Bern, Jura, Uri, Schwyz, Obwalden, Nidwalden, Luzern, Glarus, Zug, Zürich ja Neuchâtel.

NWMA, valtioiden välisen aluesuunnittelun edelläkävijä

NWE-ohjelman edeltäjä, Interreg II C -ohjelma NWMA, puhalsi uusia tuulia rakennerahastojen toimintaan ja hallintoon.

Ensimmäinen Luoteis-Eurooppaa koskeva ohjelma, joka vuonna 1997 sai nimen NWMA (*North Western Metropolitan Area*, "Luoteis-Euroopan suurkaupunkien alue"), on edennyt hyvin. Vilkaistaanpa nopeasti ohjelman menneisyyteen. NWE-ohjelman sihteeristön rahoitusosastosta vastaavan Angèle Martinezin mukaan "kokonaistulos on äärimmäisen positiivinen ja kannustava. NWMA onnistui puhaltamaan rakennusrahastojen toimintaan ja hallintoon uusia tuulia ja patistamaan tärkeimpiä toimijoita ajattelemaan yhteisiä etuja."

Huolimatta seitsemän osallistujavaltion lukuisista eri hallintotavoista, kulttuureista, lainsäädännöistä ja kielistä, NWMA:n rakenne oli sen ajan mittapuun mukaan lähes ainutlaatuinen: yhteinen tekninen sihteeristö sekä seurantakomitea toimivat täysin valtioiden välisinä.

"Menestys, joka kymmenkertaisti talousarviot", tarkoittaa Angèle Martinez. Kaiken kaikkiaan NWMA:sta yhteisrahoitettiin peräti 45:tä hanketta, joihin on osallistunut 367 järjestöä useilta eri aloilta.

NWMA:n kokeilema valtioidenvälisyys ja sen menestys näkyvät myös siinä, että valtioiden välinen toimintatapa tuli pakolliseksi myös kymmenelle muulle Interreg C -yhteistyöalueelle, jotka eivät olleet valinneet sitä päätöksentekojärjestelmäkseen (NWMA:n aikaan valtioiden välistä päätöksentekomallia käytettiin lisäksi ainoastaan Itämeren ja Pohjanmeren yhteistyöalueilla). Toinen NWMA:n aikaansaama suuri edistysaskel oli paljon joustavampi, omaperäisempi ja tehokkaampi rahaston hallinto, joka mahdollisti talousarviossa määritettyjen varojen käyttämisen lähes kokonaisuudessaan.

Tapahdumat

Yhteisön politiikat ja vuoristoalueet

Lokakuun 17. ja 18. päivänä noin 400 osallistujaa Euroopan unionin vuoristoalueilta kokoontui Brysselissä seminaariin, jonka tavoitteena oli käsitellä vuoristoalueille ominaisia aluekehitysongelmia sekä niiden ottamista yhä paremmin huomioon rakennerahastoissa.

On muistettava, että Euroopan pinta-alasta 30 prosenttia on vuoristoalueita, ja niillä asuu 30 miljoonaa asukasta.

Aluepolitiikan ja maatalouden pääosastojen järjestämä, kansainväliseen vuoteen liittyvä seminaari mahdollisti erityisesti ensimmäisten arvioiden antamisen yhteisöpolitiikan vaikutuksista vuoristoalueisiin. Kolmessa rinnakkaisessa työryhmässä pohdittiin seuraavia kysymyksiä: aluepolitiikkaa ja aluesuunnittelua, vuoristoalueiden maatalouden haasteita ja elämänlaatua vuoristoalueilla.

Aluepolitiikan pääosaston johtaja Guy Crauser esitti yhteenvedon kahden kokouspäivän esityksistä ja keskusteluista näkökantoja ja lähestymistapoja, joita sovelletaan, kun komissio käsittelee vuoden 2006 jälkeen perustettavia tukivälineitä:

- Eri vuoristoalueiden erityispiirteet on otettava yhä paremmin huomioon.
- Eri alojen ja vastuutasojen politiikkoja on yhdistettävä.
- Useiden olemassa olevien välineiden käyttö on optimoitava.
- Alueiden välistä yhteistyötä ja kokemustenvaihtoa on vahvistettava erityisesti Interregin avulla.
- Vuoristoa on hyödynnettävä siten, että lähtökohtana pidetään sen omaa potentiaalia ja laatutuotteita.

Lisätietoja seminaarista löytyy Inforegion verkkosivuilta osoitteesta
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/newsroom/index_fr.htm

Vallonia (Belgia)

Lentävien laivojen maa

Hainaut'n maakunnassa Belgiassa saatiin viime syyskuussa päätökseen kunnianhimoinen Centren kanaalin uudistusohjelma, jonka tuloksena avattiin kaksi maailmassa ainutlaatuista rakennelmaa: Strépy-Thieun laivahissi ja Sart'n kanaalisilta.

Centren kanaali, joka yhdistää Schelden altaan Ranskan vesireittiverkostoon sekä Sambren, Maasin ja Reinin jokiväylään, kärsi pullonkaulailmiöstä. Euroopan kokoluokan (1 350 tonnia) alusten kulku viivästyi 3,5 kilometrin mittaiselta osalta, koska vedet Maasin ja Schelden altaaseen jakavan harjanteen ylittäminen, toisin sanoen yli 88 metrin korkeusero hyvin lyhyellä matkalla, aiheutti moninaisia ongelmia. Tämän esteen ylittämistä varten toteutettiin kaksi suurta rakennelmaa:

- jättimäinen hissi, jonka avulla 1 350 tonnia painavat laivat pystyvät kulkemaan entisen kuuden tunnin sijaan alle kahdessa tunnissa noin seitsemän kilometrin mittaisen matkan, jonka varrella on 73,15 metriä korkea putous; Strépy-Thieun hissin korkeus on 105 metriä, pituus 140 metriä ja leveys 85 metriä, ja se on tällä hetkellä suurin

maailmassa koskaan rakennettu tämäntyyppinen rakennelma

- vaikuttava kanaalisilta (pituus 500 metriä, syvyys 10–20 metriä ja kantavuus 140 000 tonnia), joka ylittää tärkeän tieliittymän; kanaalisillalla laivat kulkevat autojen ylitse.

Kanaalin uudistustöiden valmistumiseen tarvittiin 20 vuotta ja noin 600 miljoonaa euroa. Työt aloitettiin vuonna 1982, mutta rahoitusongelmat estivät osittain niiden etenemistä. Asiat alkoivat edetä, kun Euroopan komissio määritteli hankkeen ensisijaiseksi yhteisön tärkeinä pitämiä vesiteitä koskevassa kokonaissuunnitelmassaan (1993) ja kun vuonna 1996 Vallonian alue antoi työmaan yhteisyrityksen hallintaan. Yhteisyritys onnistui saamaan mukaan useita rahoituslähteitä: muun muassa alueen pääomaa, Euroopan

unionin tukia, Euroopan investointipankin pitkäaikaisia lainoja ja yksityistä pääomaa.

Äärimmäistä teknistä osaamista vaatineet työt ovat nyt valmistuneet, ja uusi Euroopan kokoluokan mukainen osa avattiin 2. syyskuuta. Pullonkaulan poistamisen myötä aukeaa uusi 1 350 tonnin painoisille aluksille kulkukelpoinen vesiväylä, josta on yhteys Pariisiin altaaseen ja Nord-Pas-de-Calais'n alueeseen (Dunkerqueen ja Lilleen) sekä Alankomaihin, Saksaan ja Itä-Eurooppaan. Strépy-Thieun näyttävän rakennelman käyttöönotto on erittäin kannustavaa ekologisen liikenteen tulevaisuutta ajatellen. Lisäksi rakennelma on tavoite 1 -ohjelman avulla toteutetun Hainaut'n kehitysstrategian mukaisesti myös uusi matkailunähtävyys.

Yhteystiedot:

Région Wallonne, Ministère de l'Équipement et des Transports

Direction générale des Voies hydrauliques de Mons (D 221)
Rue Verte 11

B-7000 Mons

P. (32-65) 39 96 10

Verkkosivut: <http://voies-hydrauliques.wallonie.be>

Verkkosivut (Centren kanaali): <http://www.canal-du-centre.be>

Strépy-Thieussa alukset selviytyvät 88 metrin korkeuserosta nostolaitteen avulla.

Kerro hankkeestasi Inforegion verkkosivustolla

Inforegion verkkosivustolla (http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_fr.htm) voit tutustua tietokantaan, jossa on lähes 500 esimerkkiä rakennerahastojen ja koheesiorahaston taloudelliseen ja sosiaaliseen kehitykseen liittyvistä hankkeista. Hankkeet on luokiteltu maittain ja aiheittain. Täyttämällä sivuilla olevan lomakkeen voit kertoa myös uusista mielenkiintoisista hankkeista, joita voidaan lisätä tietokantaan. Kerro vapaasti omista hankkeistasi osoitteessa

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/projects/stories/index_en.cfm

Tutustumismatka hakijamaahan

Slovenia

Menestystarina

Jo entisen Jugoslavian aikana hyvin tehokas Slovenia on vaurain kymmenestä Keski- ja Itä-Euroopan hakijamaasta sekä yksi unionin laajentumisneuvotteluissa pisimmälle edistyneistä maista.

Slovenia rajoittuu pohjoisessa Itävaltaan, koillisessa Unkariin, kaakossa Kroatiaan sekä lännessä Italiaan ja Adrianmereen. Tämä entiseen Jugoslaviaan kuulunut tasavalta itsenäistyi kesäkuussa 1991, ja pinta-alaltaan se on vain 20 254 neliökilometriä.

Vuoristoinen ja runsasmetsäinen Slovenia jakautuu kolmeen luonnonalueeseen: Gorenjskoon, joka on paikallinen nimitys Alpeihin kuuluville vuorille, Karstin kalkkikiviylänköä vastaavaan Notranjskoon ("sisämaahan") sekä tasankojen ja mäkien Dolenjskoon. Dolenjskossa sijaitsee suurin osa teollisuudesta ja kaupungeista, myös pääkaupunki Ljubljana (350 000 asukasta). 46,6 kilometrin mittaisen rantaviivansa ansiosta Slovenialla on myös meriyhteys Adrianmereen.

Paluu vaurauteen

Sloveniassa on useita luonnonvaroja (lyijyä, sinkkiä, elohopeaa, hiiltä, öljyä ja puuta), ja maan teollisuus on hyvin monimuotoista. Slovenian Alppien läpi kulkee Adrianmeren ja Keski-Euroopan välisiä tärkeitä yhteysreittejä, joten maa on hyötynyt jo kauan liikenteen mukanaan tuomasta kaupankäynnistä. Tämä selittääkin maan varhaisen kehittymisen ja tämänhetkisen, suhteellisen etuoikeutetun taloudellisen tilanteen.

Ennen itsenäistymistään Slovenia oli vaurain entisen Jugoslavian kuudesta tasavallasta. Jugoslavian markkinoiden menettäminen sekä Bosnia ja Herzegovinan pitkään jatkunut sota aiheuttivat Slovenian taloudelle vakavia jälkiseurauksia. Viranomaiset ryhtyivät toimiin talouden saattamiseksi kuntoon sekä markkinoiden ja pankkien

uudistamiseksi. Ne kannustivat valtionyritysten yksityistämistä, jota ei vielä ole saatu päätökseen.

Talouden nousua edesauttoivat myös hyvät infrastruktuurit ja pätevä työvoima. Vuosina 1994–1999 Slovenian kasvu parani keskimäärin 4,2 prosenttia vuosittain ja työttömyys väheni puoleen (7,3 prosenttia vuonna 1999). Inflaatio (200 prosenttia vuonna 1992) saatiin hallintaan, vaikka se on edelleenkin suhteellisen korkea (7,9 prosenttia vuonna 2000). Vuonna 2001 bruttokansantuote asukasta kohti oli 69 prosenttia EU:n 15 jäsenmaan keskiarvosta. Tällä tuloksella Slovenia sijoittui elintasoltaan Kreikan ja Portugalin väliin.

Teollisuuden osuus Slovenian bruttokansantuotteesta on 56 prosenttia. Tärkeimmät teollisuudenalat ovat elektroniikka, sähkölaitteet, metallien jalostus, metallurgia, kodinkoneet ja autot. Maan vientituotteita ovat raaka-aineet, puolivalmisteet, koneet, sähkömoottorit, elintarvikkeet, vaatteet, lääkkeet ja kosmetiikka. Slovenian vientituotteista 70 prosenttia päättyy Euroopan unionin alueelle. Myös matkailu on tärkeä tulonlähde, ja se kasvaa jatkuvasti.

Liittyminen

Slovenia on liittynyt useisiin kansainvälisiin järjestöihin vuoden 1992 jälkeen, jolloin valtio tunnustettiin kansainvälisesti. Maaliskuussa 1998 valtio aloitti neuvottelut Euroopan unioniin liittymisestä.

Vuosina 2000–2006 Slovenia saa Phare-ohjelman tuen lisäksi ympäristö- ja kuljetusalan rakenteita koskevien hankkeiden toteuttamistukea ISPA-ohjelmasta sekä rahoitustukea Sapard-ohjelmasta maatalouden ja maaseudun

kehittämiseen liittymistä edeltävien toimien toteuttamiseksi. Esimerkiksi vuosina 2000–2002 Slovenian saama rahoitustuki näyttää seuraavalta: Phare-ohjelman vuosittainen tuki 6,5 miljoonaa euroa (johon lisättiin 3,3 miljoonaa vuoden 2001 aikana), Sapard-ohjelman vuosittainen tuki 6,6 miljoonaa euroa ja ISPA-ohjelman vuosittainen tuki 10,8–21,7 miljoonaa euroa.

Slovenia voi valtiollisten määrärahojensa avulla rahoittaa myös osan osallistumisestaan yhteisön ohjelmiin, kuten tekniikan tutkimuksen ja kehityksen puiteohjelmiin sekä koulutus- ja yritysalan ohjelmiin. Slovenialla on myös mahdollisuus saada rahoitusta yhteisön säännöstöön suoraan liittyvistä monikansallisista ja laaja-alaisista ohjelmista.

Yhteystiedot:

Ministry of the Economy

Kotnikova 5

SLO-1000 Ljubljana

P. (386-1) 478 36 21

F. (386-1) 478 35 22

Verkkosivut:

www2.gov.si/mg/mgslo.nsf

Pinta-ala

20 273 km²

Asukasluku (2000)

1 982 600

Asukastiheys: 98 asukasta/km² (EU:n 15 valtiossa: 118 asukasta/km²)

Talous ja työllisyys

BKT/asukas (2001): 16 000 euroa (EU: 23 200 euroa)

Indeksi BKT/asukas ostovoimapariteettina (2001): 69 (EU: 100)

Työttömyysaste (2001): 5,7 prosenttia (EU: 7,4 prosenttia)

Kysymyksiä Slovenian talousministerille Tea Petrinille

Mikä selittää Slovenian talouden perinteisesti hyvät saavutukset?

Kymmenen vuoden ajan Slovenian talous on kokenut suuria rakenteellisia

muutoksia, mutta sen on myös pitänyt sopeutua erittäin kilpailukeskeiseen ympäristöön. Slovenialaisyrittysten suhteellisen hyvä kyky sopeutua ja yrittäjien taito hyödyntää uusia mahdollisuuksia selittyvät suotuisilla toimintaolosuhteilla: makrotaloudellisesti vakaalla ympäristöllä, tasapainoisella ja yrityksiä kannustavalla verotuksella, pätevällä työvoimalla, korkeakoulutuksen nopealla kasvulla, yhteyksien kannalta erinomaisella maantieteellisellä sijainnilla, uudenaikaisella teknisellä infrastruktuurilla, tieteelliselle tutkimukselle myönnetyllä merkittävällä valtiontuella sekä mahdollisuudella hyvään terveydenhuoltoon ja kattavaan sosiaaliturvaan yleensäkin.

Mitkä ovat Slovenian tärkeimmät sosiaalis-taloudelliset haasteet? Miten ne otetaan huomioon valtion aluepolitiikassa?

Slovenia tähtää maailmantalouden kilpailukykyiseksi toimijaksi, jonka vahvuuksia ovat paljon lisäarvoa tuottavat tuotteet ja palvelut, laatu, innovatiivisuus sekä yrittäjähenkisyys. Tavoitteena on varmistaa talouden vahva kasvu. Tällöin Sloveniasta tulee vauras valtio, jossa on korkea elämänlaadun ja hyvinvoinnin taso.

Tämän saavuttamiseksi pyrimme taloudellisilla tavoitteillamme väestön kehittämisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseen, infrastruktuurien ja palveluiden parantamiseen, tasapainoisen aluekehityksen tukemiseen sekä Slovenian Euroopan unioniin liittymisen viemiseen onnistuneesti päätökseen. Unioniin liittyminen nähdään sekä alueiden yhtenäistämisen prosessina että Slovenian talouden globalisaation tärkeänä välitavoitteena.

Tätä varten politiikassamme on kolme strategisesti tärkeää linjaa. Ensinnäkin

taloutemme joustavuutta ja sopeutuvuutta on lisättävä, jotta kehitysmahdollisuuksia voitaisiin hyödyntää. Samalla on myös pienennettävä maailmantalouden muutoksista avoimelle ja integroidulle taloudellemme aiheutuvia riskejä. Toiseksi on tuettava yritysten sopeutumista huomattavasti nykyistä laajemmille markkinoille lisäämällä niiden erikoistumistasoa ja strategisia kumppanuuksia sekä parantamalla niiden uuden tiedon hankkimisvalmiutta. Kolmanneksi on pystyttävä hallitsemaan globalisaation sosiaaliset riskit ja tähdittävä kestävään globaaliin kehitykseen.

Slovenian aluepolitiikassa pyritäänkin näin ollen vahvistamaan kaikkien alueiden taloudellista elinvoimaisuutta. Aluepolitiikkamme perustuu kestäväen kehityksen periaatteisiin eli alueiden potentiaalin hyödyntämiseen vahingoittamatta tulevien sukupolvien resursseja ja kehitysmahdollisuuksia. Politiikassamme sopeutumisen nopeuttamiseksi ja siinä onnistumiseksi tuetaan valtiollisesti yksittäisiä ihmisiä, paikallisyhteisöjä ja alueita, jotta uusia mahdollisuuksia voitaisiin hyödyntää.

Koska alueiden taloudellinen tilanne vaihtelee, toteutamme yrittäjyyttä edistävää, yritysten kilpailukykyä tukevaa, investointeja houkuttavaa ja rakenteita kehittävää, aktiivista politiikkaa. Aluekehitysohjelmia täydennetään maatalouden ja maaseudun kehittämiseen, kulttuuriperinnön suojeluun, aluesuunnitteluun ja ympäristönsuojeluun myönnettävien tukien avulla.

Mitä maanne odottaa eniten Euroopan unioniin liittymiseltä?

Euroopan unioniin liittymisen myötä slovenialaisyrittysten taloudelliset mahdollisuudet lisääntyvät huomattavasti. Niiden hyödyntäminen onkin sitten itsestämme kiinni. Näin ollen onkin tärkeää valmistella maata yhtenäismarkkinoiden kilpailupaineen kestämisestä. Paljon on jo saatukin aikaa, erityisesti yhteisön liittymistä edeltävän tuen ansiosta.

Aluepolitiikan suhteen toivomme, että yhteisön rakennepolitiikkaa sovelletaan meihin tasapuolisesti. Mielestämme Sloveniaa on käsiteltävä samoin kuin niitä jäsenvaltioita, joiden taloudellinen

kehitystaso on maattamme vastaava, esimerkiksi Kreikka ja Portugali. Tasa-arvoinen kohtelu on välttämätöntä, jotta voisimme saavuttaa tasapainoista aluekehitystä koskevat kansalliset tavoitteemme ja pienentää välimatkaamme Euroopan unionin keskiarvoon.

Mitkä ovat vaikeimmat kysymykset, joista on vielä neuvoteltava ennen Slovenian liittymistä Euroopan unioniin?

Tähän mennessä (syyskuu 2002) Slovenia on neuvotellut tilapäisesti 28 neuvotteluluvusta (*). Luvut, joista on vielä neuvoteltava, koskevat maataloutta ja talousarviota. Maatalouden avainkysymykset liittyvät kiintiöihin ja slovenialaismaantieteellisten oikeuteen suoriin tukiin. Talousarviota koskien neuvotellaan vielä Slovenian rahoitusosuudesta ja maan asemasta yhteisön talousarvion nettomaksajana. Toisaalta olemme vakuuttuneita, että tasapainoisen aluekehityksen kannalta yhä hedelmällisempää aluejakoa koskevia keskusteluja jatketaan komission kanssa, jotta Slovenian NUTS-luokittelu voitaisiin tarkistaa vuoden 2006 loppuun mennessä, kun maamme on jo liittynyt unionin jäsenvaltioksi.

Mitä Slovenia voi tarjota Euroopan unionille aluepolitiikan alalla ja päivävastoin, mitä Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot voivat tarjota maallenne?

Eri valtioiden aluepolitiikat ovat erilaisia. ”Slovenian malli” eli useiden keskusten kehittäminen saattaisi kiinnostaa jäsenvaltioita, joilla on meidän vaikeuksiamme vastaavia alueellisia ongelmia. Yhdymme täysin näkemykseen siitä – ja tämä on jo todistettu empiirisesti –, että taloudellisen toiminnan maantieteellinen keskittyminen voi helposti johtaa palvelujen ruuhkautumiseen, syrjäseutujen työttömyyteen ja keskusalueen asuntojen hintojen räjähdysmäiseen kasvuun. Vastaavasti EU:n jäsenvaltioiden kokemukset tasapainoisen aluekehityksen hyviksi havaituista menetelmistä voisivat olla meille erittäin hyödyllisiä, kun kehitämme omia aluepoliittisia toimiamme.

(*) Toimituksen huomautus: Euroopan unioniin liittymistä koskeviin neuvotteluihin kuuluu 31 ”neuvottelulukua”.

Tutustumismatka alueeseen

Burgenland (Itävalta)

Portti Itä-Eurooppaan

Euroopan unionin laajentumisen myötä Burgenlandin kehitystä pitkään haitannut sijainti itärajalla onkin nyt muuttunut valtiksi.

Burgenland sijaitsee Itävallan itäreunalla Slovakian, Slovenian ja Unkarin rajalla. Alueen erikoisuutena on koko Neusiedler Seen ympärillä oleva ainutlaatuisen laaja ja kuiva tasanko. Ennen alue kuului Unkariin, kunnes se tuli Itävallan hallinnon piiriin vuonna 1921. Burgenlandissa ei ole yhtään suurta asutuskeskusta.

Burgenlandin sijainti suoraan entisen rautaesiripun kupeessa hidasti Burgenlandin kehitystä vuosikymmenien ajan. Vaikka alueen kasvu onkin ollut viime vuosina Itävallan keskitasoa voimakkaampaa, Burgenlandin bruttokansantuote on edelleen selvästi maan keskitasoa alhaisempi.

Itävallan itäisimmän osavaltion kehityksessä on alueen sisälläkin suuria eroavaisuuksia. Pohjoisessa, alueen pääkaupungissa Eisenstadtissa (11 000 asukasta) useat pienet ja keskisuuret yritykset sekä myös isot teollisuusyritykset ovat rakentaneet yhteisiä keskuksia, kuten Siegendorfin teollisuuspuiston, Müllendorfin yrityspuiston ja Eisenstadtin teknologiakeskuksen (katso erillinen artikkeli). Pohjoisessa Neusiedler Seen ympärillä on myös Itävallan suurin yhtenäinen viinialue sekä tärkein matkailualue (*Seewinkel*). Burgenlandin

keskialueella talous taas on suurimmaksi osaksi maatalouden varassa. Useiden mineraalilähteiden ja terveyskylpylöiden etelä puolestaan on Burgenlandin ja Steiermarkin kylpylälähteen tärkein lenkki.

Yli 11 prosenttia työväestöstä työskentelee maataloudessa ja metsänhoitoalalla. Yksin näiltä aloilta saatava lisäarvo alueella on kahdeksan prosenttia, joka on reilusti Itävallan keskiarvoa enemmän. Tärkeimmät jalostusalat ovat metallurgia, elintarviketeollisuus sekä nahka- ja tekstiiliteollisuus. Myös rakennusala ja kaivosteollisuus ovat alueen talouden kannalta hyvin tärkeitä. Palveluala puolestaan on jatkuvassa kasvussa. Palvelualan osuus taloudellisesta toiminnasta on yli 60 prosenttia, mikä todistaa myös julkisen sektorin merkittävyyttä alueella.

Koska kansainväliset liikenneyhteydet Unkariin kulkevat Burgenlandin läpi, osavaltiosta pyritään aluepolitiikassa tekemään ”portti Itä-Eurooppaan” sekä välityspaikka idän ja lännen kauppaa varten. Burgenland tarjoaakin useita mahdollisuuksia yrityksille, jotka haluavat sijoittautua Itä-Eurooppaan. Tähän liittyen Heiligenkreuz-Szentgotthardin rajat

ylittävä rahoitustoiminta-alue onkin avannut uusia näkymiä.

Tavoite 1 -ohjelmaan kuuluu kolme päätavoitetta: Burgenlandin muuttaminen uudenaikaiseksi Keski-Euroopan alueeksi, alueen valmistaminen unionin laajentumiseen sekä alueen sisäisten eroavaisuuksien vähentäminen. Tämä tapahtuu parantamalla alueen taloudellista suorituskkyä ja alueen yritysten kilpailukykyä. Tästä syystä erityisen tärkeässä asemassa ovatkin innovaatio, teknologiavaihto ja yritysverkostojen kehittäminen.

Yhteystiedot:

Amt der Burgenländischen

Landesregierung

EU-Verwaltungsbehörde

Landesamtsdirektion

Europaplatz 1

A-7000 Eisenstadt

P. (43-2682) 600 29 92

F. (43-2682) 600 29 94

Sähköposti:

post.verwaltungsbehoerde@bgld.gv.at

Verkkosivut: www.rmb.at/

Lisätietoa Burgenlandista ja Euroopan unionista:

www.burgenland.at/default.asp?

SAULEID=6&SAEULENHOME=

00272642020028759558

Pinta-ala

3 966 km²

Asukasluku

278 600

Asukastiheys: 70

asukasta/km² (EU:n

15 valtiossa: 118 asukasta/km²)

Talous ja työllisyys

Indeksi BKT/asukas
ostovoimapariteettina
(1999): 71,4 (EU: 100)

Työttömyysaste (2001):

8,2 prosenttia

(EU: 7,4 prosenttia)

Rakennerahastot (2000–2006)

Tavoite 1

EU	Muut julkiset varat	Yksityisrahoitus	Yhteensä
271 miljoonaa euroa	98,57 miljoonaa euroa	494,32 miljoonaa euroa	863,90 miljoonaa euroa

High Tech Burgenland

EU:n tukien ansiosta Burgenland muuttuu teknologiakeskukseksi.

Itävallan itäportailla sijaitseva Burgenland on tähän asti tunnettu ennemminkin viinialueestaan kuin huipputeknologiastaan. Tavoite 1 -ohjelma on kuitenkin mahdollistanut alueen suuntautumisen huipputeknologiaan.

EU:n myöntämän 7,2 miljoonan euron tuen avulla on luotu TZE-keskus (*Technologie Zentrum Eisenstadt*), jossa sijaitsee tietotalon monikansallisia yrityksiä, pieniä ja keskisuuria yrityksiä sekä aloittelevia tietotekniikan yrityksiä.

TZE-keskus on kokoelma rakennuksia ja erittäin uudenaikaisia tiloja, joissa on kaikki edistyneessä viestintäteknologiassa vaadittavat digitaaliset ja telemaattiset laitteet. Kokonaisuutta täydentävät monet yhteiskäytössä olevat tilat, kuten videoneuvotteluhuone.

Burgenlandin pääkaupungin Eisenstadtin valitsemiseen hankkeen sijoituspaikaksi oli useita syitä: 45 kilometrin säteellä kaupungista asuu 450 000 asukasta, ja työmarkkina-alueen jalostus- ja palvelualalla toimii 75 000 työntekijää.

Luvut puhuvat puolestaan: keskuksen valmistuttua vuonna 1997 Eisenstadtin alueen vuosittainen kasvu on ollut keskimäärin 3,6 prosenttia, ja uusia työpaikkoja on luotu 5 200. Aluetasolla TZE-keskus on kiistatta parantanut Burgenlandin kilpailukykyä sekä tarjonnut samalla useita koulutusmahdollisuuksia ja pitkäaikaisia työpaikkoja. Myös yliopiston kansainvälisten kauppasuhteiden tiedekunta aikoo asettaa yhteen TZE-keskuksen rakennuksista.

TZE-keskuksen menestys on johtanut neljän eri alan keskuksen luomiseen

saman mallin mukaan muualle Burgenlandiin, esimerkiksi Güssingiin on rakennettu uusiutuvien energioiden keskus ja Jennersdorfiin optisen elektroniikan keskus.

Yhteystiedot:

*Ernst Horvath, TZE, Technologie Zentrum Eisenstadt GmbH
Marktstr. 3*

A-7000 Eisenstadt

P. (43-2682) 70 40

F. (43-2682) 704 91

Verkkosivut: <http://www.tze.at/>

Tavoite 1 Burgenland Pienistä hankkeista kasvaa suuria

Suurien rakennemuutoshankkeiden lisäksi Burgenlandin tavoite 1 -ohjelmasta yhteisrahoitetaan myös eri alojen pienempiä paikallishankkeita. Seuraavassa on muutamia esimerkkejä.

• Tutkimus ja kehitys

Pinkafeldissä sijaitseva audiovisuaalialan yritys Sunamic Visualisierung und Netzwerk GmbH sai tukea tavoite 1 -ohjelmasta ulkokäyttöön tarkoitettujen videonäyttöjen laatua värien kontrasteja tehostamalla parantavan optisen järjestelmän kehittämiseen.

• Oppisopimuskoulutus

Useissa Eisenstadtin tietotekniikkayrityksissä on otettu käyttöön kahden vuoden

pätevyitysmiskoulutus, joka perustuu *learning by doing* -periaatteeseen.

• Yhteiskuntaan kuuluminen

BUNGIS-yhdistys järjestää Burgenlandin eteläosassa koulutusohjelmia vammaisille ja pitkäaikaistyöttömille.

• Paikalliset tuotteet

Tavoite 1 -ohjelman tuella Bad Tatzmannsdorfin maaseutumarkkinoiden maanviljelijät pystyvät siirtämään myyntipisteensä paikkakunnan pääaukiolle.

• Hedelmämehut

Stegersbachiin on perustettu logistinen keskus, jossa varastoidaan, pakataan ja etiketöidään hedelmämehua.

• Kuumen lähteen ravintola

Tavoite 1 -ohjelman tukien ansiosta eräs ravintoloitsija pystyi toteuttamaan haaveensa: hän avasi oman ravintolansa kuumen lähteen läheisyyteen. Useita pienyritysten hankkeita liittyikin juuri lämminvesihoitoon, joka on toinen alueen talouden kannalta merkittävistä aloista.

Euroopan unionin uusi solidaarisuusrahasto

Useissa Euroopan osissa kesällä 2002 tuhoja aiheuttaneiden tulvien jälkeen Euroopan komissio ehdotti uuden solidaarisuusrahaston luomista, jotta luonnonkatastrofeihin pystyttäisiin reagoimaan yhä nopeammin.

Kymmeniin vuosiin tuhoisimmat tulvat aiheuttivat hävitystä Keski-Euroopassa elokuun puolivälissä ja johtivat yli sadan ihmisen kuolemaan. Infrastruktuurille ja asutuksille aiheutui miljardien eurojen vahingot. Tulva-alueiden siivoaminen ja uudelleenrakentaminen vievät kuukausia tai jopa vuosia.

Pahiten tulvat koettelivat Keski-Euroopan maista Itävaltaa, Saksaa, Slovakiaa ja Tšekkiä. Saksassa kärsi erityisesti Sachsenin osavaltio, kun tulviva Elbe vaurioitti Dresdenin muistomerkkejä ja muita historiallisia paikkoja. Kymmeniätuhansia asukkaita oli evakuoitava, samoin Chemnitzissä ja Leipziginä.

Itävallassa Kremsissä tuhansien ihmisten oli paettava Tonavan valloilleen päässeitä vesiä rakennusten ylimpiin kerroksiin. Tšekissä, jossa vastaavanlaisia tulvia ei ollut nähty satoihin vuosiin, 40 000 Prahan asukasta hakeutui turvaan hätäsuojiin. Myös Slovakia joutui kokemaan kovia: Bratislavassa oli huomattavia sähkökatkoksia, ja

teille sekä muille liikenteen rakenteille aiheutui merkittäviä vaurioita.

Euroopan solidaarisuusrahasto

Euroopan komissio ilmaisi solidaarisuutensa tulvan uhreja kohtaan ja reagoi nopeasti: komission jäsenet kokoontuivat 28. elokuuta ja ilmoittivat tulva-alueiden avustuskeinoista, joihin kuului joitakin tarkistuksia ja muutoksia rakennerahastoihin. Koska talousarviossa ei ollut varauduttu vastaamaan tälläntyyppisiin katastrofeihin, komissio ehdotti ensin uuden katastrofirahaston luomista.

Komissio hyväksyi 18. syyskuuta 2002 ehdotuksen asetukseksi, jossa määritetään Euroopan unionin solidaarisuusrahaston soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Uusi rahasto on rakennerahastoista riippumaton nopea väline, jonka

Donau-Auenin (Itävalta) kansallispuisto:
veden virtausta helpotetaan yhdistämällä Tonavan joenmutkia joki-uomaan.

tarkoituksena on auttaa vakavien luonnonmullistusten vuoksi kärsineitä alueita.

Rahastoon varattuja rahoja voidaan tarpeen vaatiessa myöntää jäsenvaltioille sekä parhaillaan unioniin liittymisestä neuvotteleville valtioille.

Rahasto on tarkoitettu suunnata välittömän taloudellisen tuen antamiseen väestönsien, alueiden ja maiden palauttamiseksi normaalitilaan mahdollisimman nopeasti. Rahaston toiminta-ala on siksi rajattu ainoastaan kiireellisimpiin tapauksiin. Infrastruktuurien ja talouselämän rakenteiden pitkän aikavälin jälleenrakennushankkeet on jätettävä muiden välineiden huoleksi. Yhteisön tuella täydennetään asianomaisten maiden omia toimenpiteitä.

Rahastosta myönnettävien tukien tavoitteena on

- tärkeiden infrastruktuurien, kuten energiantoimituksen, vedenjakelun ja -käsittelyn, viestintä- ja liikenneverkkojen, terveydenhuollon ja opetusalan, toiminnan välitön palauttaminen entiselleen
- asukkaiden ja pelastusryhmien tilapäinen majoittaminen

- varojärjestelmien, kuten patojen, varmistaminen
- vahingoittuneiden luontoalueiden puhdistaminen.

Rahoitusta myönnetään apua tarvitsevan valtion pyynnöstä Euroopan komission ja kyseisen valtion välisen sopimuksen perusteella. Tuen toteutus ja yksittäisten tuettavien hankkeiden valinta kuuluvat asianomaisten valtion tai alueen toimivaltaan.

Jos neuvosto ja Euroopan parlamentti hyväksyvät ehdotuksen, rahasto otetaan käyttöön marraskuussa 2002.

Aluepolitiikasta ja kyseisestä rahastosta vastaava komission jäsen Michel Barnier korosti ehdotustekstiä esitellessään, että ”Euroopan unionin solidaarisuusrahasto mahdollistaisi välittömän avun antamisen”. Hän painotti myös, että ”ensisijaisesti olisi parannettava ehkäisytöimenpiteitä, riskienhallintaa sekä alueellista ja kansainvälistä yhteistyötä”. Michel Barnierin mukaan riskienhallinta onkin yksi tulevaisuuden aluepolitiikan painopisteistä.

Lisätietoja on saatavilla osoitteesta

http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_en.htm

IRMA Reinin ja Maasin tulvia estämään

Unioni yhteisrahoitti Interreg II C -ohjelmasta 153:a hanketta, joilla estetään Reinin ja Maasin alueiden riskejä.

Rein ja Maas nousivat uomistaan kahteen otteeseen 13 kuukauden sisällä vuosina 1993 ja 1995 aiheuttaen suuria tulvia. Tästä syystä vuonna 1997 luotiin valtioiden välinen ehkäisyohjelma IRMA (*Interreg Rhin-Meuse Activities*), joka saa EAKR:n tukea Interreg II C -ohjelmasta. IRMA edistää yhteistyötä ja yhtenäistä lähestymistapaa tulvaongelmiin kannustamalla kokemustenvaihtoa Reinin ja Maasin valuma-alueilla olevien maiden eli Alankomaiden, Belgian, Luxemburgin, Ranskan, Saksan ja Sveitsin välillä. IRMA-ohjelman talousarvio on 419 miljoonaa euroa, joista kolmasosa tulee Euroopan unionilta. Ohjelmasta on

avustettu 153:a hanketta, jotka koskevat aluesuunnittelua, vesienhallintaa ja tulvien aiheuttamien vahinkojen estämistä.

Yhteystiedot:

Secrétariat du programme IRMA

B.P. 30940 IPC 365

2500 GX Den Haag

Nederland

P. (31-70) 339 51 19

F. (31-70) 339 12 13

Sähköposti: irma@minvrom.nl

Verkkosivut: www.irma-programme.org

Andalusia torjuu digitaalista kuilua

...jotta Internetin tietovirtojen ääreen pääseminen olisi itsestäänselvyys

Espanjassa Andalusiassa aluehallinnossa toteutetaan EAKR:n innovatiivisiin hankkeisiin kuuluvaa Guadalinfo-ohjelmaa. Tavoitteena on saada kaikkien asukkaiden käyttöön laajakaistayhteys Internetiin, kaikkein syrjäisimmillekin pikkupaikkakunnille. Kokeilussa luodaan 25 avointa Internet-keskusta sillanpääsemiksi taistelussa digitaalista kuilua vastaan.

Hanke ei olisi voinut saada kauniimpaa nimeä kuin Guadalinfo. Arabiaksi ”Guada” (Oued) tarkoittaa jokea. Vuosisatojen ajanhan Espanjan eteläisimmässä maakunnassa vallitsi islamilainen kulttuuri, joka jätti sinne monia jälkiä. Guada viittaa virtaan, johonkin, joka virtaa lähteestä – kuten tieto. Kallisarvoinen tieto ei kuitenkaan ole samalla tavoin kaikkien saatavilla.

Andalusianssa Internetin käyttäjien osuus on tosin melko suuri (22,8 prosenttia väestöstä), hieman suurempi kuin Espanjassa keskimäärin (21,2 prosenttia). Tilastoista ei kuitenkaan paljastu huomattava epätasa-arvoisuus erityisesti laajakaistayhteyden suhteen. Andalusiassa kaupunkikeskusten sekä syrjäisten ja huono-osaisten maaseudulla tai vuoristossa sijaitsevien pikkupaikkakuntien välillä on merkittäviä eroja. Yksityiset viestintäpalveluiden tarjoajat eivät kannattavuussyistä mielellään sijoita harvakkoon asutuille alueille, joiden maksukyky ei ole parhaimmasta päästä. Yksi ainoa luku kertoo paljon: tällä

hetkellä ainoastaan yli 65 000 asukkaan kaupungeissa on kaapeliyhteys (kaapeli on yksi keino saada käyttöön laajakaistayhteys Internetiin). Eikä tähän ole ollut näkyvissä minkäänlaista muutosta lyhyellä aikavälillä. Jos toimittaisiin vain markkinoiden mukaan, ei 5 000 asukkaan taajamiin eikä pieniin kyliin saataisi kaapelia vielä pariinkymmeneen vuoteen.

Suuret kaupungit ja pienimmät paikkakunnat alkavatkin näin erkaantua toisistaan. Erot syvenevät syvenemistään, kunnes alueiden välille muodostuu todellinen digitaalinen kuilu. Kun alueelta ei ole mahdollisuutta saada laajakaistayhteyttä Internetiin, joutuvat kyseisen alueen ihmiset epäedulliseen ja eriarvoiseen asemaan aikana, jolloin pääsy koulutuksen, työelämän ja palvelujen piiriin riippuu yhä enemmän Internetin käytön hallinnasta. ”Internetin puute onkin sosiaalisen syrjäytymisen synonyymi, mutta se haittaa myös innovaatioita ja taloutta”, arvioi Andalusiassa maakuntahallituksen viestintäyhtiön kehittämisestä vastaava pääsihteeri Jose Carlos Alarcon.

25 keskusta

Jotta laajakaistayhteys Internetiin saataisiin Andalusiassa kaikkien saataville, julkisen sektorin on todellakin autettava asian saamisessa alkuun. Juuri tämä onkin aluekehitysrahaston tukemien innovatiivisten hankkeiden piiriin kuuluvan Guadalinfo-ohjelman idea. Guadalinfossa perustetaan 25 keskusta erityisen epäedullisessa asemassa oleville pikkupaikkakunnille. Näistä keskuksista kaikki pääsevät käyttämään Internetiä laajakaistayhteyden kautta. Andalusiassa maakuntahallituksen aktiivisuuden ansiosta yksityiset viestintäpalveluiden tarjoajat ovat sitoutuneet toteuttamaan kyseiset Internetin nopeaan ja halpaan käyttöön tarvittavat investoinnit.

25 kokeilukeskusta eivät tyydy ainoastaan laitteiston ja yhteyksien tarjoamiseen paikallisväestölle, vaan ne yhtenäistävät paikallista kehitystä toimimalla sillanpääsemänä.

Tilaa innovaatiolle

Näiden pääkeskusten ympärille kerääntyy myös muita hankkeita. Yksi niistä koskee sijainnin mukaan tarvittavaa tietoa. Ajatuksena on kehittää Internetin avulla väestölle online-palveluita puhtaasti paikallisten tarpeiden pohjalta. Hankkeessa toteutettaisiin esimerkiksi kyläiden yksityiskohtaisia karttoja sekä päivystävien apteekkien luetteloa ja ilmoitettaisiin maaseutulääkäreiden vastaanottopäivistä. Tällainen paikallistason tieto on hyödyllistä alueen asukkaille. Tietojen hallinta saattaisi jopa luoda uusia pienyrityksiä. Kaksi kärpästä lyödäänkin näin yhdellä iskulla, kun samalla parannetaan sosiaalisia oloja ja kannustetaan taloudellista toimintaa.

Julkiset keskuksat pyörittävät toistakin hanketta, jolla tuetaan hankalassa tilanteessa oleville väestöryhmille, erityisesti nuorille, työttömille ja naisille, tarkoitettua etäopiskelujärjestelmää. Rahoitustukea myönnetään opiskelijoiden todellisiin tarpeisiin sovitettua etäopiskelua tarjoaville yrityksille.

Ohjelman ASP-osio (*Application Service Provider*) koskee toisenlaisia palveluita. Pienillä paikkakunnilla useilla pienyrityksillä ei ole mahdollisuutta kaikkiin välttämättömiin resursseihin, kuten kirjanpitoneuvontaan tai myyntitukeen. Tällöinkin Internet voi olla ratkaisu ongelmaan. Pienyrityksistä on kuitenkin vielä kerättävä useiden yritysten kokonaisuus, jotta ASP-palveluiden kysyntää olisi tarpeeksi.

Guadalinfo kannustaa myös perustettujen keskusten yhteistyötä ja virtuaaliyhteisöjen muodostamista niiden välille. Yhteisöt voivat vaihtaa Andalusian eri osien välillä yhteisiä kiinnostuksen kohteita koskevaa tietoa hyvinkin vaihtelevilta aloilta, esimerkiksi elintarvikkeiden keräämisestä kolmannen maailman kansalaisille, kansanlaulun kokoamisesta ja luetteloimisesta tai jäniksenmetsästyksestä vuoristossa.

Kohti itsenäistä toimintaa

Guadalinfon koordinoijana on Andalusian maakuntahallitus, ja hanke

kuuluu sen strategisia tietoyhteiskunnan kehittämisalioitteita käsittävään I@landalus-ohjelmaan. Julkisen tarjouspyyntökilpailun jälkeen 25 keskusta valittaneen vuoden 2002 loppuun mennessä. Innovatiivinen toiminta kestää kesäkuuhun 2004 asti. Andalusian keskuksat (joita hoitavat julkiset tai yksityiset voittoa tavoittelemattomat yhdistykset) saavat laitteiston ja toiminnan kattavan avustuksen sekä neuvontaa keskuksen hallintaan. Kahden vuoden päästä keskusten tulee kuitenkin osoittautua itsenäisiksi, ja tämä otetaan valintaperusteissa huomioon. Guadalinfo laskee verkostojen dynaamisuuden sekä lumipalloilmiön varaan. Tavoitteena on tarjota laajakaistayhteydet Internetiin suurimmalle osalle alle 20 000 asukkaan paikkakunnista vuoteen 2004 mennessä. Voidaanko silloin digitaalisista virroista nauttia yhtä helposti kuin seutujen läpi virtaavien jokien vesistä?

Yhteystiedot:

Andres Garcia Lorite
Guadalinfo Programme Director
Consejeria de la Presidencia, Junta de Andalucía
Avda de la Borbolla, n° 1
E-41071 Sevilla
P. (34) 955 00 10 68 (955 30 10 68)
F. (34) 955 00 10 52 (955 30 10 52)
Sähköposti:
andres.g.lorite@juntadeandalucia.es
Verkkosivut: www.guadalinfo.net

Rajat ylittävä yhteistyö

33 esimerkkiä Interreg-hankkeista

Saatavana kaikilla unionin kielillä

Perustietoja

• Andalusia

Seitsemän miljoonan asukkaan Andalusia on Espanjan väkirikkain maakunta. Andalusian pinta-ala on 87 599 neliökilometriä, ja se onkin yksi Euroopan suurimmista maakunnista.

• eEurope 2005

Komissio hyväksyi 29. maaliskuuta 2002 toimintasuunnitelman "eEurope 2005 – Tietoyhteiskunta kaikille".
http://europa.eu.int/information_society/eeurope/action_plan/index_en.htm

• Talousarvio

Guadalinfon talousarvio kaudeksi 2002–2003 on 5,85 miljoonaa euroa. Talousarviosta 2,94 miljoonaa saadaan EAKR:stä. Andalusian maakuntahallitus osallistuu hankkeeseen 1,33 miljoonalla eurolla. Yksityiseltä sektorilta puolestaan saadaan 1,58 miljoonaa euroa.

Online

<http://european-convention.eu.int/>

Euroopan tulevaisuutta käsittelevä valmistelukunta koostuu hallitusten, kansallisten parlamenttien, Euroopan parlamentin sekä Euroopan komission edustajista, ja sen tarkoituksena on ehdottaa Euroopalle sellaista toimielinjärjestelmää, joka olisi tarkoituksenmukainen maailman kehittymisen, kansalaisten odotusten sekä unionin laajentumisen kannalta. Sivustolta löytyy 11 kielellä valmistelukunnan kokoonpanon esittely, työskentelyaikataulu, asiakirjat ja esitykset sekä hakemisto. Sivustolla on myös kaikille Internetin käyttäjille avoin keskustelupalsta sekä kansalaisyhteiskuntaa edustaville järjestöille tarkoitettu keskustelufoorumi.

www.newtowns.net

Sivusto on omistettu ”uusille kaupungeille”, jotka on enimmäkseen perustettu 1970-luvulla tasapainoisen aluekehityksen edistämiseksi. ENTP (*European New Towns Platform*) perustettiin huhtikuussa 2001, ja siihen kuuluu tällä hetkellä kaupunkeja Alankomaista, Englannista, Espanjasta, Pohjois-Irlannista, Ranskasta, Ruotsista, Skotlannista, Suomesta ja Walesista. Verkosto on avoin kaikille Euroopan uusille kaupungeille. Toimintaohjelmaan kuuluu useita Interreg III -hankkeita sekä hyvien käytäntöjen vaihtoa Aasian uusien kaupunkien kanssa ASIA Urbs -ohjelman kautta.

www.sustainableregions.net

Sivusto on osa TASK-ohjelmaa (*Towards a Sustainable Knowledge Based Region*), ja sen tavoitteena on tutkia sekä tiedottaa sellaisista kestävästä aluekehityksen keinoista, joiden avulla alueet voivat vastata globaalin talouden vaatimuksiin ja mahdollisuuksiin riippumatta niiden taloudellisesta ja yhteiskunnallisesta rakenteesta ja ympäristöstä. EU:n yhteisrahoittamiin innovatiivisten toimien alueellisiin ohjelmiin kuuluvan TASK-kokeiluohjelman toteuttajana toimii Wales. Englanninkielinen sivusto on muiden Euroopan alueiden yhteistyöverkoston hyödyllinen apuväline.

Yhteystiedot

Euroopan komissio, aluepolitiikan pääosasto
Yksikkö 01, tiedotus ja viestintä
Thierry Daman
Avenue de Tervuren 41, B-1040 Bruxelles
F. (32-2) 296 60 03
Sähköposti: regio-info@cec.eu.int
http://europa.eu.int/comm/dgs/regional_policy/index_fr.htm

Komission jäsen Michel Barnier:
http://europa.eu.int/comm/commissioners/barnier/index_fr.htm

Tietoa Euroopan unionin aluetuista:
http://europa.eu.int/comm/regional_policy/index_fr.htm

© Euroopan yhteisöt, 2002
Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

EUROOPAN YHTEISÖJEN
VIRALLISTEN JULKAISUJEN TOIMISTO

L-2985 Luxembourg